

Bijlage 4 Mogelijke leidraad voor het opstellen van een handelingsplan

1. Beginsituatie bepalen	
Een zo breed mogelijk beeld vormen van de An	Je kan de leidraad gebruiken van het intakegesprek. Specifieke onderwijs- en opvoedingsbehoeften duidelijk formuleren (SMART ³)
2. Concrete doelen oplijsten	
Welke doelen willen we op korte en lange termijn nastreven? Op welke vlakken situeren de doelen zich?	Welke doelen zijn prioritair? Op vlak van taalvaardigheid, sociaal-emotioneel, ...
3. Voorbereiding + opstellen handelingsplan	
Doelen en tijds marge bepalen.	Wie wordt er betrokken? Welke interventies nemen we? Hoe worden de ouders betrokken? Medeleerlingen een rol geven? Hoe gebeurt de taakverdeling? Hoe zal het overleg gebeuren?
4. Realisatie van het handelingsplan	
Geplande strategie? Uitvoeren van geplande acties.	Tussentijds evalueren van werkwijze en doelen. Moet het handelingsplan bijgestuurd worden? Hoe doen we dat?
5. Evaluatie	
Resultaten en doelen aftoetsen bij de An.	Hebben we de doelen bereikt? Welke andere doelen stellen we verder op? Zo niet, hoe komt dit en wat moeten we anders aanpakken?

³ Specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdsgebonden.

Bijlage 5 Voorbeeld van een handelingsplan

Persoonlijk handelingsplan	
Naam van de leerling:	Geboortedatum:
Klas:	
Leerkracht:	
Zorgcoördinator:	
Korte beschrijving van de thuissituatie: (samenstelling van het gezin):	
Klasscreening:	
Datum afname:	
<u>Conclusie:</u>	
<u>Zorgvraag:</u> <u>Waarom dit dossier? Wij maken ons zorgen over:</u>	

Wat zegt de leerling hierover?

☐ Leerling ziet het probleem in	
☐ Leerling kan zijn probleem formuleren	
☐ Leerling ziet het probleem niet in	
☐ Leerling vraagt om hulp	

Wat is er reeds aan dit probleem gedaan? (Algemene en bijzondere maatregelen)

.....

.....

.....

.....

.....

Wat is er in vorige klassen reeds gedaan?

.....

.....

.....

.....

.....

Zorgcontinuüm (interne werking in de huidige klas):

.....

.....

.....

.....

.....

Externe hulp (eventueel opnemen in bijlagen):

.....

.....

.....

.....

.....

Observatie welbevinden

(zich goed voelen, spontaan zijn, ontspannen en aanspreekbaar, zelfvertrouwen tonen, ...)

Aankruisen wat van toepassing is

Positief		Negatief	Verantwoording
☐	Gelukkig zijn	☐
☐	Kunnen genieten	☐
☐	Innerlijke rust	☐
☐	Openheid en spontaniteit	☐
☐	Weerbaar	☐
☐	Zelfvertrouwen	☐
☐	Zelfbeeld	☐
☐	Stressbestendig	☐
☐	Flexibel	☐

Observatie betrokkenheid

(geconcentreerd, geïnteresseerd, gemotiveerd, gefascineerd, mentaal actief, genieten van exploreren, aan de grens van eigen mogelijkheden zitten, ...)

Aankruisen wat van toepassing is

Positief		Negatief	Verantwoording
☐	Concentratie	☐
☐	Werkt taak volledig af	☐
☐	Motivatie	☐
☐	Mentale activiteit	☐
☐	Plezier in actief exploreren	☐
☐	Mobiliseert eigen capaciteiten	☐
☐	Nauwkeurigheid in werken	☐
☐	Interesse	☐

Competenties

Wiskunde:

.....
.....
.....

Lezen:

.....
.....
.....

Technisch lezen:

.....
.....
.....

Begrijpend lezen:

.....
.....
.....

Schrijven:

.....
.....
.....

Schrift:

.....
.....
.....

Creatief schrijven:

.....
.....
.....

Spelling:

.....
.....
.....

Behendigheden en vaardigheden (motoriek, l.o.):

.....
.....
.....

Expressie en communicatie (taalvaardigheid, algemeen):

.....
.....
.....

Kunnen 'samenwerken' in groep (WO, algemeen):

.....
.....

Werkpunten (evaluatie)

Datum:

Datum:

Datum:

Datum:

Oudergesprek:

Datum:

Datum:

Datum:

Datum:

Werkpunten handelingsplan

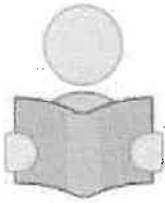
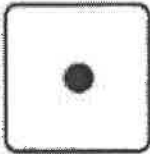
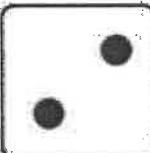
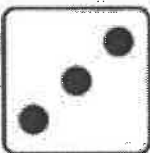
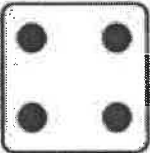
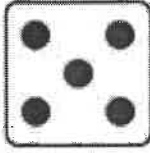

Wat gaan we doen?	Wie doet dit?	Evaluatie:
	Klasleerkracht Zorgleerkracht An- leerkracht CLB- medewerker	Wat werd afgesproken en uitgevoerd? Wat werd afgesproken en niet uitgevoerd? Lichte verbetering merkbaar? Grote verbetering merkbaar? Probleem evolueert ongunstig/gunstig? Bijsturing is nodig?

Wat zeggen de ouders hierover:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Bijlage 6 Voorbeelden uitgewerkt materiaal

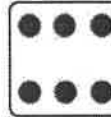
a) Dobbelspellen

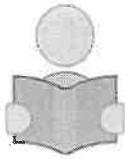

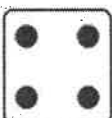
<i>gooi</i> 	<i>lees</i>
	maan – roos – reus – vis
	teen – tak – neus – buik
	doos – poes – koek – ei
	huis – haan – hoek – hoor
	hek – hak – hol – hik – hut
	hees – hijs – hier – haar

gooi + schrijf

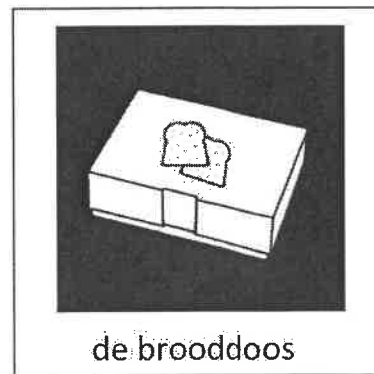
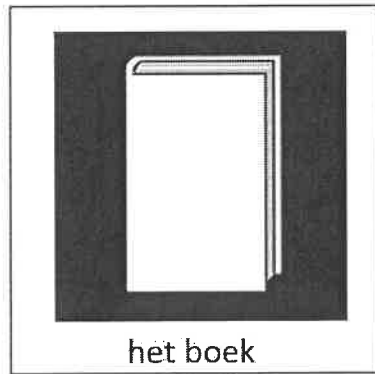
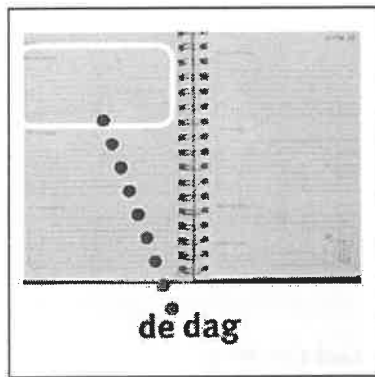
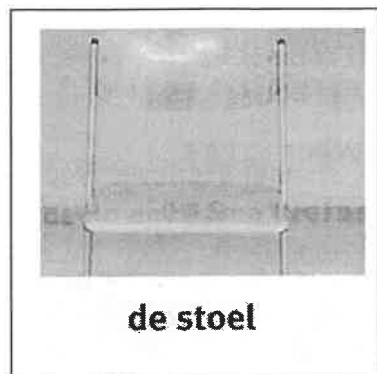

	In verschillende kleuren	
	Met je neus	
	Met je niet- schrijfhand	
	Zo klein mogelijk	
	Met je ogen dicht	
	Op de rug van je buur	

 <i>gooi</i>			 <i>schrijf</i>		
					
maan roos reus vis ik tik bak	teen tak neus buik leuk deuk hik	doos poes koek ei bij kop lik	huis haan hoek hoor hees haar heer	hek hak hol hik hut hip hop	hees hijs hier haar haak hoek huil

 <i>gooi</i>			 <i>lees</i>		
					
maan roos reus vis ik tik bak	teen tak neus buik leuk deuk hik	doos poes koek ei bij kop lik	huis haan hoek hoor hees haar heer	hek hak hol hik hut hip hop	hees hijs hier haar haak hoek huil

b) Pictogrammenboekjes en gevoelsmeter

los de oefening op

onderlijn

markeer

Zoek het woord op in een woordenboek

Rangschik van groot naar klein

sorteer

de maand

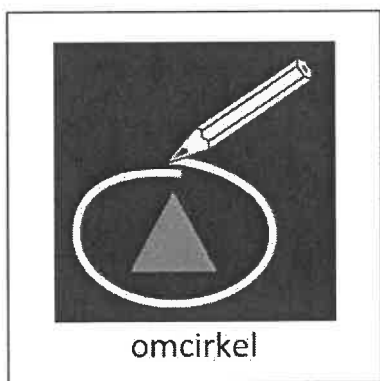
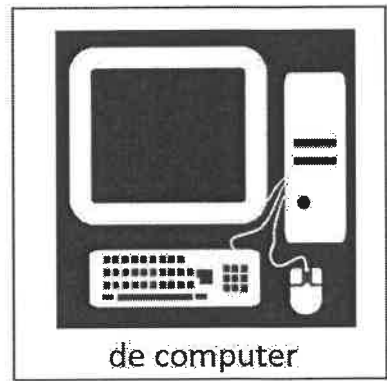
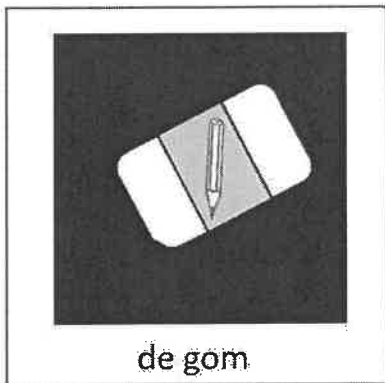
ik

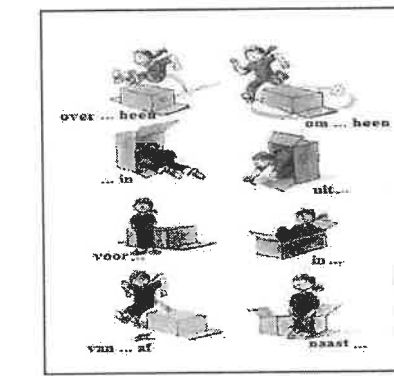
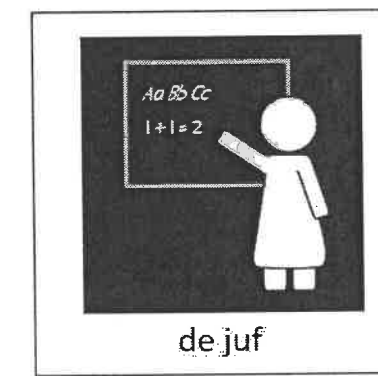
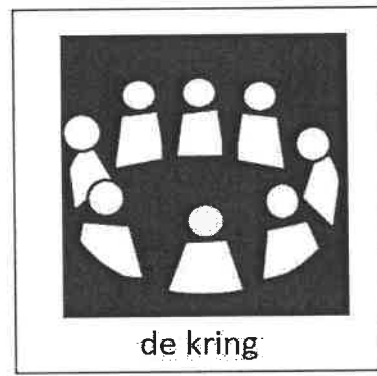
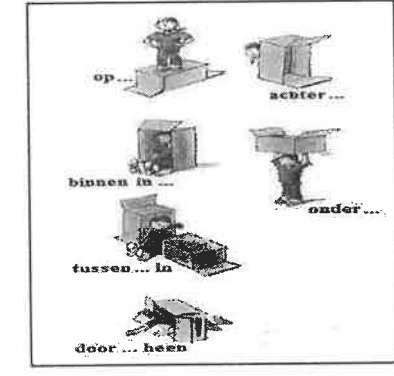
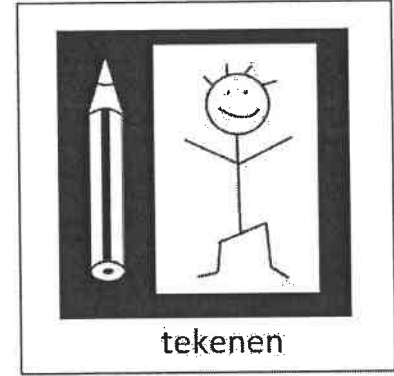
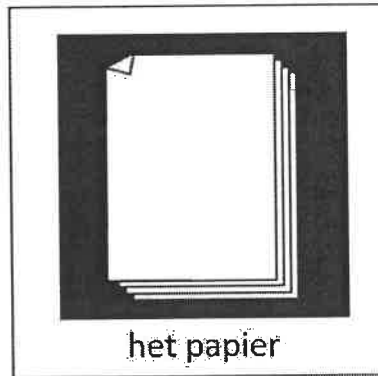
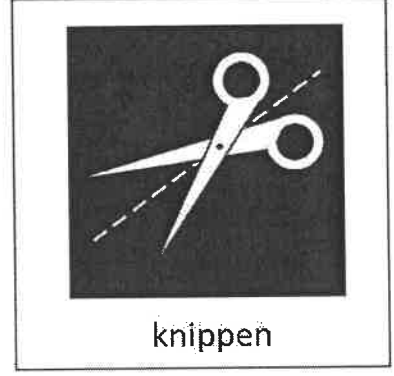
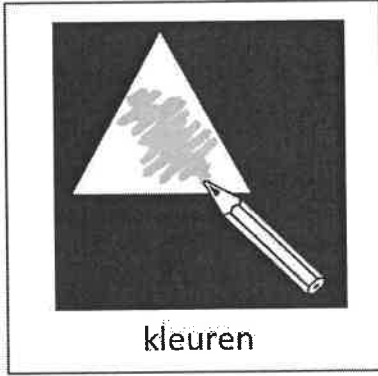
per 2

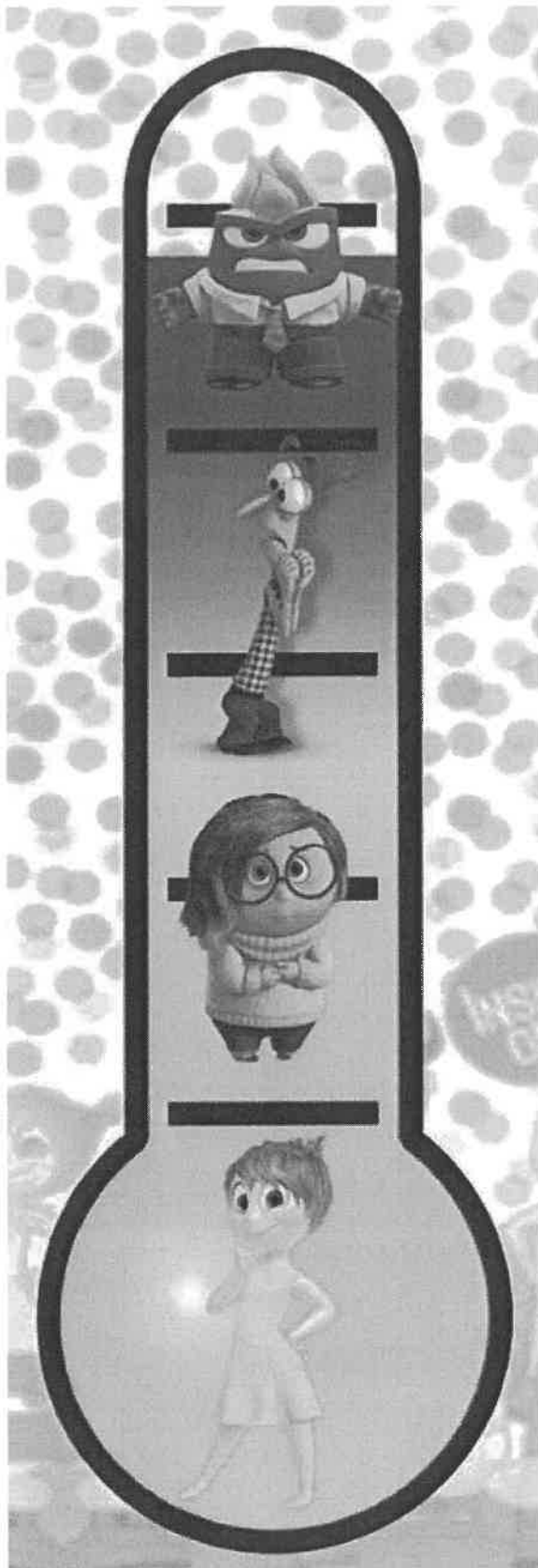
mag ik naar de wc

het fruit

de pennenzak

BOOS

IK BEN BOOS OP.../OMDAT...
 IK BEN HEEL ERG BOOS
 IK BEN JALOERS
 IK BEN GEFRUSTREERD
 IK SCHAAM ME

WIL JE ME HELPEN?

BANG

IK VOEL ME BANG
 IK VOEL ME ALLEEN
 IK MAAK ME ZORGEN
 IK VIND HET SPANNEND

WIL JE ME HELPEN?
 MAG IK EVEN BIJ JOU ZIJN?

VERDRIETIG

IK VOEL ME VERDRIETIG / ONZEKER
 IK VOEL ME NIET ZO BLIJ
 IK HEB EEN PROBLEEM
 IK VERVEEL ME

WIL JE ME HELPEN?
 WIL JE ME TROOSTEN?
 MAG IK EVEN BIJ JOU ZIJN?

BLIJ

IK VOEL ME BLIJ
 IK VOEL ME RUSTIG
 IK BEN TROTS OP MEZELF
 IK VOEL ME GOED
 IK LUISTER GOED
 IK BEN GEZELLIG

BEN JE TROTS OP ME?

c) Domino's
Spreken en luisteren

START	Hallo, ik ben juf An	Hallo ik ben ...	Wie ben jij?
Mijn naam is ...	Wat is jouw voornaam?	Mijn voornaam is ...	Hoe heet jij?
Ik heet ...	Wie ben jij?	Ik ben ...	Wat is jouw achternaam?
Mijn achternaam is ...	Uit welk land kom jij?	Ik kom van België.	Hoe oud ben jij?
Ik ben 40 jaar.	Wat is jouw leeftijd?	Mijn leeftijd is ... jaar.	Ben jij een meisje?
Ja, ik ben een meisje.	Ben jij een jongen?	Neen, ik ben geen jongen.	Waar woon jij?
Ik woon in een huis.	Ken jij jouw adres?	Mijn adres is...	EINDE

Cijfers

negen	4	vier	10
tien	5	Vijf	11
elf	15	vijftien	12

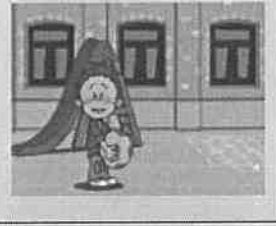

START	1	één	7
zeven	2	twee	8
acht	3	drie	9

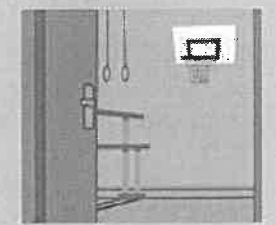

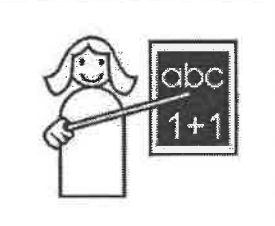
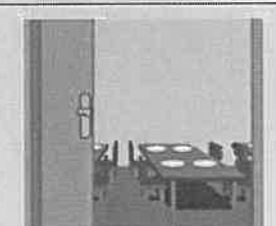
twaaif	16	zestien	13
dertien	17	zeventien	14
veertien	12	twaaif	18

twintig	20	negentien	19
negentien	6	Zes	EINDE

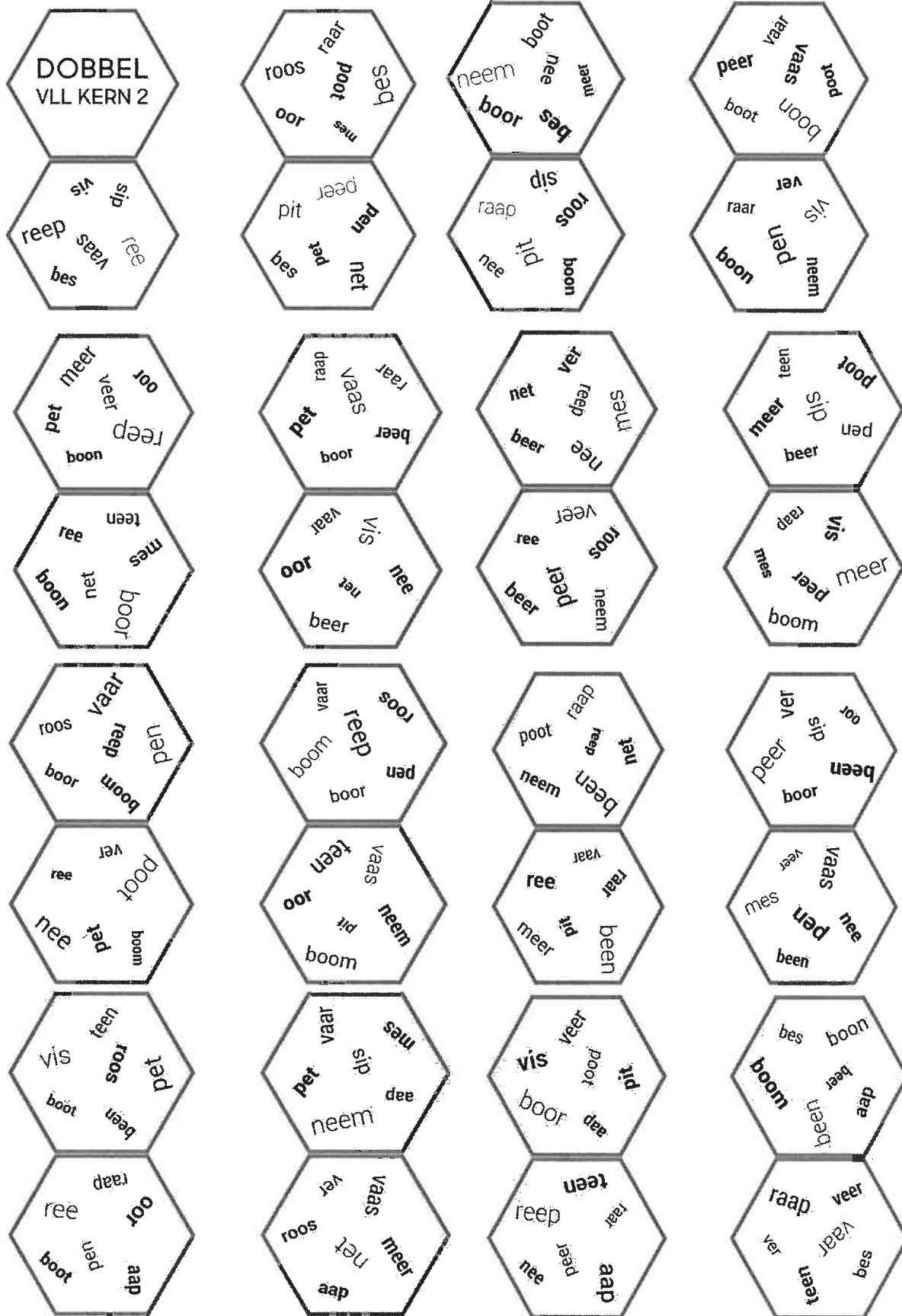
Woord/beeld volgens de methode Matti en Mona

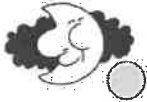

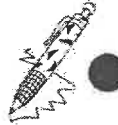

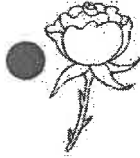
START		de school	
de kapstok		de speelplaats	
de klas		de trap	

het toilet		de turnzaal	
het bureau		de keuken	
de juf		de eetzaal	EINDE

d) Dobble volgens veilig en vlot (via klascement)

e) Knijpkaarten naar een voorbeeld van Logico Piccolo (met zelfcorrectie op de achterzijde)

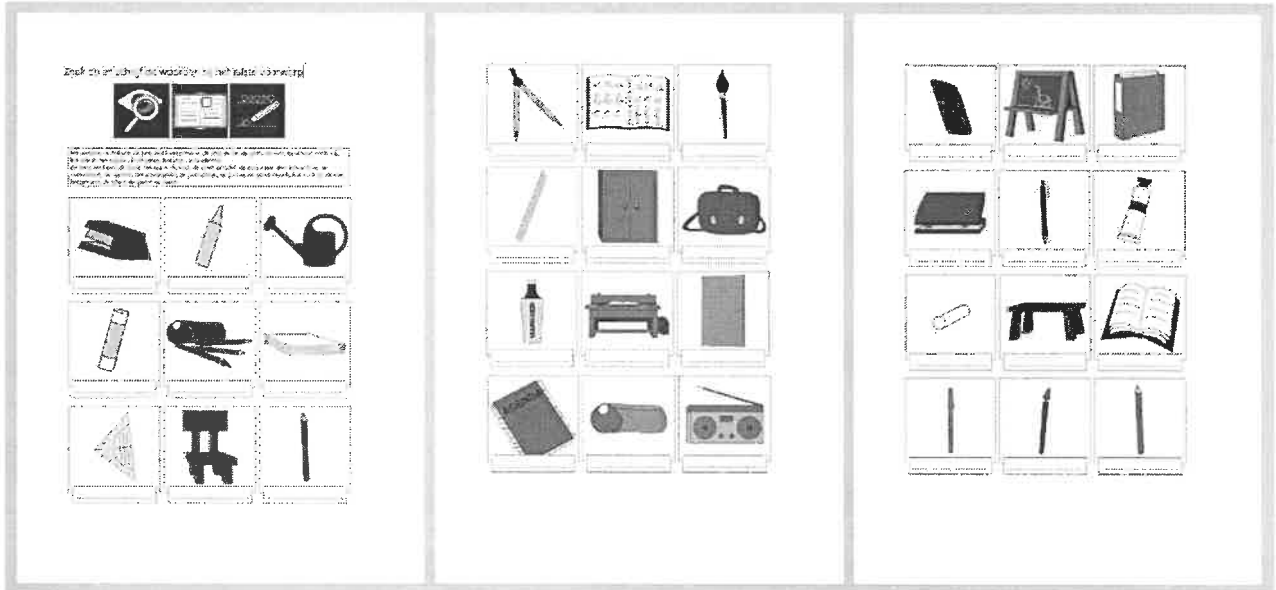
welk woord hoort erbij?		1
		pen
		sok
		maan
		aan
		ik
		roos

antwoorden		1
	pen	☒
	sok	☐
	maan	☐
	aan	☒
	ik	☐
	roos	☒

welk woord hoort erbij?		3
		mis
		mes
		sis
		pim
		vis
		rem

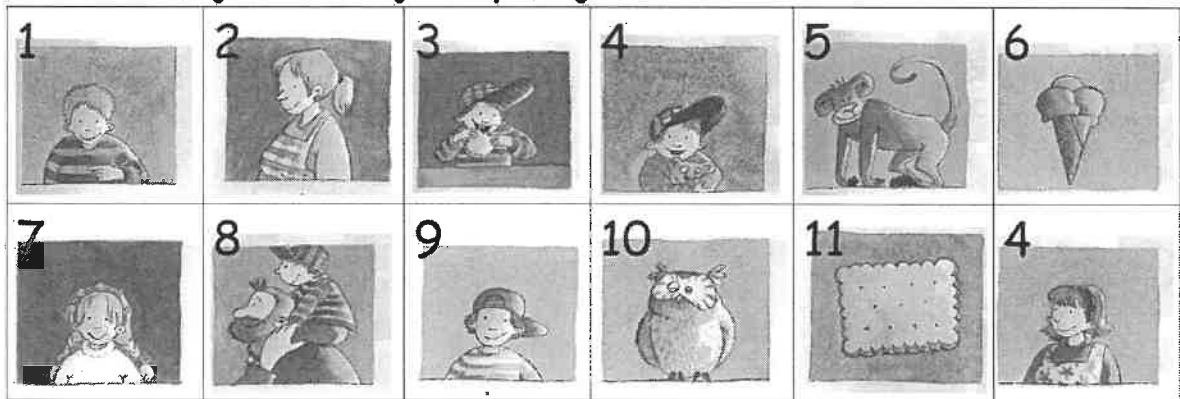
antwoorden		3
	mis	☒
	mes	☒
	sis	☒
	pim	☐
	vis	☒
	rem	☐

f) Opdrachten om te leren werken met het beeldwoordenboek

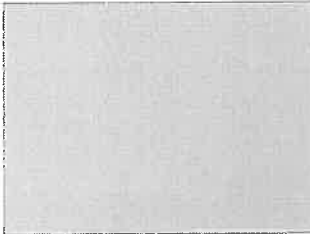

g) Mini- loco volgens de methode veilig en vlot via https://webjufjo.weebly.com/uploads/5/0/5/5/5055868/kaart_1.pdf

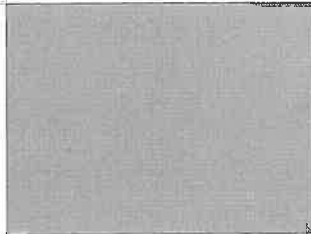
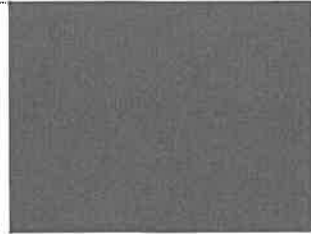
Welk woordje hoort bij het plaatje? (ict-coördinator Jo David)

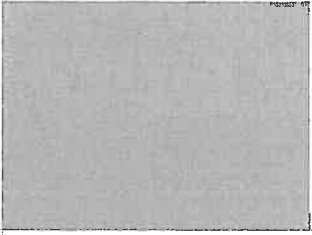
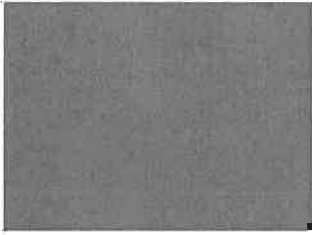
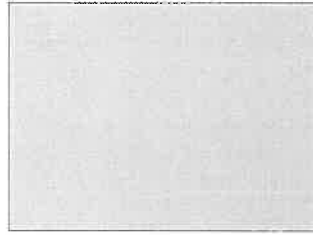
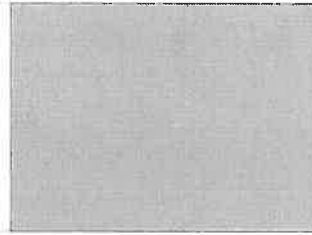
el	riet	eet	jan	uk	uil
ijs	op	aap	koek	an	ik

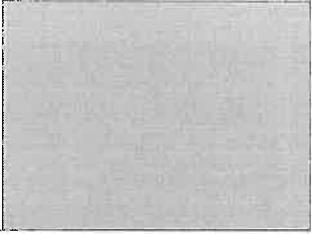

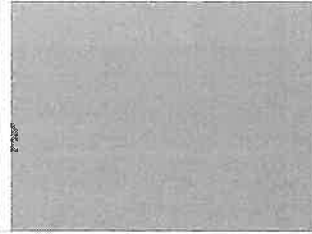
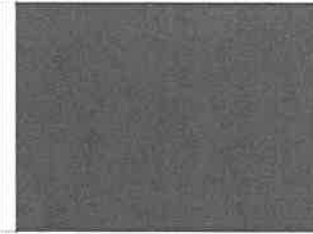
h) Kwartet de kleuren

			
rood	rood	rood	rood
geel	geel	geel	geel
groen	groen	groen	groen
oranje	oranje	oranje	oranje

			
blauw	blauw	blauw	blauw
paars	paars	paars	paars
roze	roze	roze	roze
bruin	bruin	bruin	bruin

			
grijs	grijs	grijs	grijs
zwart	zwart	zwart	zwart
wit	wit	wit	wit
indigo	indigo	indigo	indigo

			
licht rood	licht rood	licht rood	licht rood
licht bruin	licht bruin	licht bruin	licht bruin
licht geel	licht geel	licht geel	licht geel
licht roze	licht roze	licht roze	licht roze

			
licht bruin	licht bruin	licht bruin	licht bruin
licht blauw	licht blauw	licht blauw	licht blauw
licht groen	licht groen	licht groen	licht groen
licht paars	licht paars	licht paars	licht paars

Literatuurlijst

Boeken:

- Bijkerk, L., van der Heyde, W. (2006). *Het gaat steeds beter; Activerende werkvormen voor de onderwijspraktijk*. Antwerpen: Standaard uitgeverij/Manteau.
- Blomme, I., Nordin, A., Potargent, J. (2009). *Nu versta ik je: uitspraak Nederlands voor Anderstaligen*. Leuven – Den Haag: Acco.
- Bogaert, N., Broekaert, H., Duran, G., Mechelmans, C. (1997). *Eerste opvang in de reguliere klas van het basisonderwijs: werkgroep anderstalige nieuwkomers*. Leuven: Steunpunt NT2.
- Bogaert, N., Broekaert, H., Duran, G., Mechelmans, C., Sterckx, M., Smits, Y., Van Vliet, M. (1998). *Goochelen met woorden*. Leuven: Centrum Voor Taal en Onderwijs.
- Bolhuis, I., de Joode, J. (2009). *Inspiratieboek taal*. Rotterdam: Stichting de Meeuw.
- Decoo, W. (2008). *Mijn kind leert een andere taal; Hoe kunnen wij helpen? Gids voor ouders en leerkrachten*. Tielt: Lannoo nv.
- de Vries, J., Van Loo, H. (2004). *Anders nog iets? Liedjes voor wie Nederlands leert*. Boom/Amsterdam: PRO.
- Dumassy, E., Stevens, L. (2004). *Anders denken en doen: allochtone leerlingen en hun leraren*. Antwerpen- Apeldoorn: Garant.
- Hajer, M., Spee, I. (2017). *Ruimte voor nieuwe talenten: keuzes rond nieuwkomers in de basisschool*. Ministerie van onderwijs, Cultuur en Wetenschap.
- Janssens, A., Trimbos, D. (2014). *Een eerlijke kans: basisonderwijs voor kinderen in kansarmoede*. Tielt: Lannoo nv.
- Koelwijn, K. (2014). *Hotel Hallo: Nederlandse woordenschat voor anderstalige kinderen, tekstboek*. Amsterdam: Boom.
- Koelwijn, K. (2014). *Hotel Hallo: Nederlandse woordenschat voor anderstalige kinderen, werkboek*. Amsterdam: Boom.
- Lenaerts, L., Wauthier, Y. (2014). *Geen paniek...: snel op weg met anderstalige nieuwkomers*. Antwerpen – Apeldoorn: Garant.
- Mijs, D., van Dalen, T., van Logchem, M. (2018). *Close reading: werken aan een dieper tekstbegrip in het basisonderwijs*. Nederland: Uitgeverij PICA.
- Van Aevermaet, P. (2013). *Waarom diversiteit tot de kern van onderwijs behoort*. In VLOR (Eds.), *Een andere kijk op diversiteit*. Leuven: Acco.
- Vansteenkiste, M., Sierens, E., Soenens, B., Lens, W. (2007). *Willen, moeten en structuur: Over het bevorderen van een optimaal leerproces*. *Begeleid zelfstandig leren*, 37, 1-27.
- van der Toon-Schutte, J. (2014). *De taaltrap: Nederlands voor anderstalige kinderen*. Amsterdam, Boom.

